

FRITIDSPEDAGOGIK 3

BARN, HÅLLBAR UTVECKLING OCH UTOMHUSPEDAGOGIK, 9HP

Termin: Ht 19

Kurskod: 971G36

Kursansvarig: Magnus Jansson

GRUNDLÄRARPROGRAMMET MED INRIKTNING MOT ARBETE I FRITIDSCHEM,
VID LINKÖPINGS UNIVERSITET, CAMPUS NORRKÖPING



Välkomna till kursen Fritidspedagogik 3, Barn, hållbar utveckling och utomhuspedagogik

I *Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011* (Skolverket, 2018) står, bland annat, under rubriken *Skolans uppdrag* (kapitel 2) att all verksamhet på skolan skall bedrivas utifrån fyra övergripande perspektiv, historiskt, internationellt, etiskt och miljö. Bland annat ska fritidshem och skola bidra till att eleverna "har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling" (Skolverket, 2018, s. 14). Målet med den här kursen är att ge dig möjlighet att skapa förutsättningar för att arbeta med detta utifrån ett fritidspedagogiskt perspektiv. Hållbar utveckling lyfts också fram i kapitel 4 som särskilt viktig för undervisningen i fritidshem. Undervisningen i fritidshem ska "ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling" (Skolverket, 2018, s. 25).

Kursen är nära kopplad till VFU-kursen 971G35 (se kursens studiehandledning för närmare information). Kursen löper under perioden v 34–43 och bryts av VFU-kursen 971G35. I kursen ingår föreläsningar, praktiska moment/workshop, enskilt- och grupparbete.

Mål för kursen

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- redogöra för teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom
- reflektera över vad som kan påverka barns hälsa och välbefinnande
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling
- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

Kursinnehåll

Hållbar utveckling belyses med tyngdpunkt på ekologi, klimatfrågor, miljöproblem, hälsa och välbefinnande och relateras till fritidshemsverksamhet där barns nyfikenhet och frågor står i centrum. Studenten genomför exkursioner där olika ekosystem, biotoper och artkunskap relateras till hållbar utveckling och barns lärande. Studenten genomför utomhuspedagogiska aktiviteter och reflekterar över människans fysiologi samt över betydelsen av mat och rörelse för ett hållbart liv. Teorier om hållbar utveckling relateras också till teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom. Observation som vetenskaplig metod belyses som en del i den vetenskapliga progressionen och fokuserar möjligheter och begränsningar med uteaktiviteter på olika fritidshem.

Kursansvarig	Övriga lärare i kursen
Magnus Jansson, ISV, magnus.jansson@liu.se 011-36 36 42	Marie Karlsson, marie.a.karlsson@liu.se Sofia Ryberg, sofia.ryberg@liu.se Johanna Andersson Johanna.andersson@liu.se Per Gyberg, Tema T Emilia Fägerstam, IBL Karin Stolpe, ISV Lina Lago, ISV Lina.lago@liu.se
Språkcentrum	Andreas Lagerlöf Andreas.lagerlof@liu.se Marie Thunborg
Kursmentorer	Jenny Holmgren Marie Ekroth Mahrs
	Dessutom medverkar Arbetets museum, Jursla fritidshem och Skogsstyrelsen

LISAM

I kursen använder vi LISAM. Detta innebär att all information som rör kursen, förändringar med mera finns här. För att få del av aktuell information är det viktigt att studenten med jämna mellanrum loggar in på LISAM. Vid frågor om kursen är det i första hand via LISAM (funktionen nyhetsfeed) dessa ska ställas. I kursen kommer du som student att få anmäla ditt deltagande vid flera olika tillfällen då exkursionerna planeras utifrån antal deltagare och vilka studenter som deltar vid olika tillfällen.

Examinationer

Kursen examineras i fyra olika provkoder. Innehåll och kriterier för var och en av dessa presenteras nedan.

SRE4	Individuell skriftlig redovisning, Observation	U, G, VG	3.5 hp
SRE3	Individuell skriftlig text, Hållbar utveckling	U, G	2.5 hp
MRE1	Gruppredovisning utomhus om biotoper och artkunskap	U, G	1.5 hp
OBL1	Deltagande i moment utomhus	D	0 hp
SME1	Muntlig redovisning med skriftligt underlag om hälsa	U, G	1.5 hp

Kursmoment

Föreläsningar och introduktioner

För att du ska ha möjlighet att komma förberedd till föreläsningar kan du hitta rekommenderad läsning vid varje föreläsningspresentation. Ytterligare information om kursens olika moment ges vid olika introduktioner.

Introduktioner

Kursintroduktion

På kursintroduktionen tisdagen 20 augusti får du förtydligande information om kursens mål, upplägg och uppgifter. Passa på att samla på dig frågor till kursintroduktionen.

VFU-introduktion

VFU-introduktion för den separata VFU-kursen sker under första kursveckan. I kursen finns VFU-veckor insprängt mellan olika kursveckor. VFU: n löper mellan veckorna 36–40 och VFU: n börjar torsdag den 3 oktober.

Introduktion till exkursion 1 &2

Inför exkursion 1 & 2 kommer ni få information kring det som gäller för de båda exkursionerna samt examination. Under introduktionen ger ansvarig lärare även praktisk information om exkursionerna

Introduktion äventyrspedagogik

På exkursionen 3 "äventyrspedagogik" får ni information om er examinerande uppgift med att planera, genomföra och utvärdera ett äventyrstillfälle för elever på Vilbergs skola (se schema).

Att delta på introduktionerna är nödvändigt för att kunna genomföra dessa examinationer.

Föreläsningar

- **Föreläsning: Hållbar utveckling**, Per Gyberg

Föreläsningen ger en introduktion till begreppet hållbar utveckling.

Att läsa: Gyberg & Rundgren (2013)

- **Föreläsning: Hållbar utveckling i fritidshem och skola**, Karin Stolpe

Föreläsningen fördjupar begreppet hållbar utveckling och förhåller det till arbetet med elever i skola och fritidshem.

Att läsa: Björneloo (2011)

- **Föreläsning: Om observation som metod**, Lina Lago

Fältobservationer som metod presenteras. Vidare diskuteras olika förhållningssätt som observatör, hur fältanteckningar kan skrivas, samt forskningsetik i relation till fältobservationer.

Att läsa: Kapitel 16 i Bryman (2011)

- **Naturvetenskap i fritidshem, att väcka och fånga elevers intresse**, Alma Memisevic

Att läsa: Memisevic, A. (2019). Naturvetenskap i fritidshem- att väcka och fånga elevers intresse, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (Red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

- **Föreläsning om skolgården som pedagogiskt rum**, Emilia Fägerstam

Föreläsningen fokuserar på skolgården som pedagogiskt rum med utgångspunkt i ett pågående forskningsprojekt.

Att läsa: Rönnlund (2015)

- **Föreläsning: Äventyrspedagogik Anna Stina Gerdin Jurslaskolan**

Att läsa: Anders Szczepanski och Lars Owe Dahlgren (2011) (Lisam)

Moment utomhus, seminarier, workshops, studiebesök m.m

För vissa moment anges de grupper som ska delta i schemat. Dessa är de moment som är examinerande eller direkt förberedande för examination.

Moment utomhus exkursioner

Exkursion 1, lärandetillfälle (MRE1), Johanna Andersson, Plats: Jursla

Exkursion 1 ett direkt förberedande tillfälle för examinationen MRE1 och beskrivs närmare under denna rubrik samt i Bilaga 1 (se information vid introduktionstillfället). Exkursion 1 är både ett tillfälle att hämta in kunskap och färdigheter, en övning inför examinationen (exkursion 2). Innehållet i exkursion 1 handlar om artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet. Under exkursionstillfället får studenten även praktisk övning i olika aktiviteter som kan användas för att arbeta med detta innehåll i skola och fritidshem. De praktiska övningarna kan också ge idéer inför egen redovisning MRE1.

OBS! Att läsa inför förberedelsepasset: 4 stycken korta artiklar (Kursdokument LISAM)

”I Carl von Linnés Spår”

”Vad händer med löv på hösten”

”Upplev skogen med alla sinnen”

”Allemansrätten”

Exkursjon 2 (MRE1), redovisningstillfälle i grupp i Vrinneviskogen Exkursjon 2 är ett grupptillfälle att redovisa en didaktisk aktivitet med ett innehåll som har ett fokus på artkunskap (flora och fauna) och hållbar utveckling. Beskrivning och information se bilaga 2.

Lärare: Johanna Andersson

Exkursjon 3, Äventyrspedagogik (OBL1)

Exkursjon 3 tar sin utgångspunkt i centralt innehåll kring hållbar utveckling där metoden är äventyrslek eller äventyrspedagogik. Äventyrspedagogik är ett sätt att arbeta med ett utomhuspedagogiskt innehåll. Detaljerad information om Utomhustillfälle 3 finns i Bilaga 3 och ges vid introduktion av uppgiften.

Lärare: Marie Karlsson, Sofia Ryberg och kursmentorerna Jenny Holmberg och Marie Ekroth Mahrs.
Plats: Vrinneviskogen

Seminarier, Workshops, studiebesök m.m.

Dessa moment är antingen förberedande inför eller en del av kursens examinationer. Som student förväntas du komma förberedd vilket innebär att du så långt det är möjligt har läst samt har med dig den litteratur som anges och att du är aktiv under tillfällena.

Studiebesök, Arbetets museum

Genom studiebesöket får studenterna ta del av utställningen "Framtidsland" som visas på Arbetets museum. Fokus i visningen ligger på hur man kan arbeta kring frågor om hållbar utveckling tillsammans med barn/unga och hur man med utgångspunkt i och inspiration från en utställning eller liknande kan arbeta vidare i fritidshemssammanhang. Studiebesöket är en direkt förberedelse av förberedelserna för examinationen SME1.

På arbetets museums hemsida beskrivs utställningen på följande sätt. "Framtidsland, tar sikte på morgondagens arbets- och vardagsliv. Utställningen börjar i 1980-talet, tar tempen på vår nutid och visar vägar in i en framtid som tar klimathotet på allvar. Hur ska vi bo, äta, resa, arbeta, utbilda oss? Vad vill vi? Vad är hållbart? Vad kan du och jag göra? Utställningen är tänkt att vara en verktygslåda för en hållbar framtid, ekologiskt, ekonomiskt och socialt." <http://www.arbetetsmuseum.se/utstallning/framtidsland/>

Lärare: Magnus Jansson

Seminarium, Hållbar utveckling i praktiken

Seminariet fokuserar på hållbara relationer i fritidshemmets praktik och fritidshemslärares arbete med hållbar utveckling med utgångspunkt i sociala aspekter.

Att läsa: Svedäng (2015) i Pihlgren (2015) (red). Fritidshemmet och skolan – det gemensamma uppdraget

Artikeln "glöm inte relationerna". <https://lararnastidning.se/glom-inte-relationerna/>

Lago, I. Elvstrand, H. (2019). Kamratrelationer i fritidshemmets uppdrag och praktik, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson. (Red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Lärare: Marie Karlsson och Sofia Ryberg

Workshop, Hälsa, mat och utveckling

Under workshopen får student öva, pröva och argumentera olika sätt att arbeta fritidspedagogiskt med hälsa, mat och hållbar utveckling. Workshopen är en direkt förberedelse för examinationen SME1.

Lärare: Jenny Holmgren & Marie Ekroth Mahrs

Att läsa: Gyberg & Rundgren (2013)

Seminarium, Hållbar utveckling i fritidshemmets styrdokument

Seminariet fokuserar på det innehåll som finns angett i styrdokumentet kring hållbar utveckling.

Till seminariet förbereder sig studenten genom att söka efter skrivningar i styrdokumentet som kan anses vara relevanta för arbetet med hållbar utveckling och utomhuspedagogik. Vad säger uppdraget? Vilket innehåll med relevans för hållbar utveckling finns framskrivet? På vilka sätt kan hållbar utveckling kopplas till fritidshemmets uppdrag?

Under seminariet kommer vi också att arbeta med praktiska exempel på hur man kan arbeta med hållbar utveckling och elever i fritidshem.

Att läsa: Björneloo (2011), Skolverket (2018) samt Skolverket (2014)

Lärare: Lina Lago

Examinationer

SME1 Muntlig redovisning med skriftligt underlag Svåra val 1,5 hp, UG

I denna individuella muntliga redovisning med skriftligt underlag examineras målen:

- reflektera över vad som kan påverka barns hälsa och välbefinnande
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Som förberedelse för uppgiften ska studenten delta i momenten Studiebesök på Arbetets museum och Workshop: Hälsa, mat och rörelse samt föreläsningar och seminarier med fokus på hållbar utveckling.

Textunderlag

Med utgångspunkt i Studiebesöket på Arbetets museum och Workshopen: Hälsa, mat och rörelse ska studenten skriva fram ett dilemma/svåra val kopplat till hållbar utveckling, hälsa och välbefinnande. Studenten ska koppla sitt dilemma till arbetet med elever i fritidshem.

I texten är det obligatoriskt att använda Andersson (2009) samt Gyberg & Rundgren (2013).

Texten ska vara ca 1 sida exklusive referenser, Times new roman, stl. 12 (lämnas in i word-format eller pdf). Texten lämnas in på Lisam senast fredagen den 1/9 kl. 17.00.

Muntlig redovisning, argument för Svåra val

På seminariet "Svåra val" som sker efter inlämnade av textuppgiften presenterar studenten ett tydligt **argument** för sitt dilemma med fokus på vad det kan innebära för arbetet i fritidshem. Varje student har 5 minuter till sin presentation. Detta är viktigt att presentationen är argumentativ och fylld. Presentationen ska ta fasta på argumentet kring dilemman kopplat till hållbar utveckling som presenteras i texten (OBS! studenten ska **inte** använda underlag i form av PP eller liknande).

Att läsa: Andersson (2009) samt Gyberg & Rundgren (2013)

Kriterier för G

- Aktivt deltagande i seminariet
- Lämnat in en text som muntligt och skriftligt beskriver:
 - 1) ett dilemma kopplat till någon aspekt av hållbar utveckling
 - 2) hälsa och välbefinnande
 - Innehåller argument för en viss ståndpunkt & reflektion där dilemman kopplas till arbetet med elever i fritidshem
 - Använder angiven litteratur
 - Har en godkänd språklig standard samt referensteknik

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Ett första egentagningstillfälle ges den 22 oktober. Ett andra gentagningstillfälle bokas individuellt in med kursansvarig.

Ansvarig lärare: Andreas Lagerlöf och Magnus Jansson

MRE1 Gruppredovisning utomhus om biotoper, artkunskap och hållbar utveckling 1,5 hp UG

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Grupplexamination i fält (MRE1/exkursion 2). Platsen är Vrinneviskogen mellan kl 9-16 (se schema). Samtliga studentgrupper tilldelas två miljöer (se bilaga 2) som de ska verka i under 1 timme. Respektive arbetsgrupp skall utifrån artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet planera och genomföra ett program som bjuder in till ett aktivt deltagande under 45 minuter, varav 15 min är i skogen vid Tjalvegården och 30 min vid våtmarken. Utöver dessa 45 minuter används 15 minuter till gemensam återkoppling och diskussion mellan studenter och lärare medans det sker en förflyttning till nästa plats. **OBS! medtag egen lunch.**

Förberedande aktiviteter

- 1) Förberedande exkursion didaktik: utomhustillfälle 1 (Jursla; se bilaga 1)
- 2) introduktion om artkunskap

Inför gruppredovisningen måste gruppen på egen hand rekognosera platsen för redovisningen, Vrinneviskogen. Eftersom ett av kriterierna för bedömning är hur gruppen använder den, av kursläraren, angivna miljön/området så är det viktigt att gruppen på förhand bekantar sig med den aktuella platsen och hur den kan kopplas till artkunskap/biotoper och hållbar utveckling.

Kriterier för G

- Aktivt deltagande under hela dagen, d.v.s. i såväl den egna som i andra gruppers presentationer.
- Gruppen genomför en redovisning som:
 - Är väl förberedd och förankrad i kursens innehåll
 - Använder den, av kursläraren, angivna miljön/området
 - Tydligt knyter an till det, av kurslärare, angivna temat om artkunskap och biotoper
 - Genomföra en didaktisk aktivitet som aktiverar övriga deltagare

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Tillfälle för en första om-examination sker den 21 oktober kl. 09.00-16.00 (se schema). Ett andra tillfälle sker vid nästa kurstillfälle 2020.

Ansvarig lärare: Johanna Andersson

OBL1 Äventyrspedagogik

Uppgiften handlar om att i grupp/helklass planera, genomföra och gemensamt utvärdera en äventyrspedagogisk aktivitet tillsammans med elever på Vilbergsskolan. Aktiviteten ska genomföras vid ett enskilt tillfälle (se schema) i Vrinneviskogen. Tillsammans med de andra studiegrupperna ska ni tillsammans skapa en äventyrshistoria utifrån ett kunskapsinnehåll relaterat till hållbar utveckling. Vid introduktion till uppgiften lämnas mer information om ramar och innehåll. En föreläsning och workshop kring planering av detta äventyr erbjuds inför momentet. För att äventyret ska bli bra är det viktigt att delta. Uppgiften är en del i examinerade av följande mål:

- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

I uppgiften ingår att:

- rekognosera
- planera
- genomföra
- utvärdera gruppens egen aktivitet med fokus på didaktisk förmedlande metod

Kriterier för uppgiften:

Examinationen är en deltagande uppgift. För att få betyget deltagit krävs att:

- ett aktivt gruppdeltagande (D)
- Att ha genomfört en didaktisk aktivitet (äventyrslek) som aktiverat en skolas elever (D)

Ett första tillfälle för om-examination sker den 21 oktober kl.09.00-16.00. Ett andra tillfälle sker vid nästa kurstillfälle 2020.

Ansvarig Lärare: Marie Karlsson

SRE3 individuell skriftlig endagsexamination Hållbar utveckling 2,5 hp

Denna examination är en individuell uppgift där ni samverkar i par. Examinationen genomförs under en specifik dag (se schema). Ni kommer tidigt under dagen få en muntlig introduktion av uppgiften (se schema). Uppgiften ska senast kl. 17.00 samma dag lämnas in i en inlämningsmapp på Lisam. Ni har alltså dagen på er att skriva uppgiften. Anmälan till examinationstillfället sker senast torsdagen den 3/10. Vi kommer att fördela paren på plats vid uppgiftsintröduktionen genom att paren slumpas fram. Under dagen kommer ni som par att ha möjlighet att mejla eller direkt få handledning (se information vid uppgiftstillfället).

Examinationen tar utgångspunkt i er tidigare VFU där ni haft som uppgift att uppmärksamma utvecklingsområden för fritidshem i relation till hållbar utveckling och aspekterna ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. I denna text tar ni som par utgångspunkt i era olika exempel på utvecklingsområden samt någon av ovan nämnda hållbarhetsaspekter.

Mål

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Utgångspunkter

I texten ska följande delar finnas med:

Hållbar utveckling: På uppgiftsintröduktionen kommer varje par att tilldelas en aspekt av hållbar utveckling (ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet). Inledningsvis skriver ni fram en definition av hållbar utveckling med särskilt fokus på den tilldelade aspekten. Relatera också detta till fritidshemmets styrdokument.

Beskrivning av utvecklingsområde: Beskriv kort ett tänkt utvecklingsområde i relation till er tilldelade aspekt av hållbar utveckling. Använd er här av era erfarenheter från VFU. Fokusera på vad som ska utvecklas, varför och hur detta ska utvecklas.

Diskutera och problematisera: I denna del ska du diskutera och problematisera er beskrivning av utvecklingsområden genom att använda litteratur om hållbar utveckling och fritidshemmets uppdrag. Här ska kopplingen mellan utvecklingsområdet och er tilldelade aspekt av hållbar utveckling framgå. Ni ska också beskriva och diskutera vilka förutsättningar för barns lärande om hållbar utveckling på fritidshemmet som nås genom ert beskrivna utvecklingsarbete. Ni ska också diskutera hur man i verksamheten/utvecklingsarbetet kan arbeta med och ta tillvara barns frågor och perspektiv, även detta ska kopplas till den tilldelade aspekten av hållbar utveckling samt till utvecklingsområdet.

Referenslista: Referenslista som på ett korrekt sätt visar vilken litteratur som har använts.

Texten ska vara på 1400-1700 ord exklusive referenser (lämnas in i Word-format eller PDF). Uppgiften ska vara inlämnad i **mapp på Lisam senast torsdag den 10/10, kl. 17.00.**

Obligatorisk litteratur

Litteratur som ska vara refererad: Björneloo (2011), Lgr 11 (Skolverket, 2018), Allmänna råd med kommentarer (Skolverket 2014).

Bedömningskriterier

För att bli Godkänd på uppgiften krävs att den studerande:

- Beskriver ett möjligt utvecklingsområde för att arbeta med hållbar utveckling i fritidshem
- Redogör för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på er tilldelade aspekt
- Relaterar utvecklingsbeskrivningen till litteratur om hållbar utveckling
- Reflektera över barns frågor som en del i att arbeta med hållbar utveckling
- Visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad i litteratur. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Omexamination av SRE3 med introduktion sker

Kl. 08.15 den 29 nov 2019 (se information ovan) Anmälan till de som inte tidigare gjort par-uppgiften görs på Lisam (se anmälan) Text ska vara inlämnad den 29 november kl. 17.00 på Inlämningsmapp i Lisam. Handledning sker via mejl, lina.lago@liu.se. För de som endast lämnar in kompletterande text (om-examination av tidigare inlämnad text), behöver inte gå på introduktion, utan lämnar in den 29 november kl. 17.00 på Inlämningsmapp i Lisam.

Nästa inlämningstillfälle för text SRE3 är den 10 januari kl. 17.00. Därefter hänvisas student till nästa kurstillfälle hösten 2020.

Ansvarig Lärare: Magnus Jansson & Lina Lago

SRE4 Individuell skriftlig redovisning: Observation av barns utomhusaktiviteter, 3,5 hp UV

Uppgiften bygger på fältobservationer från din VFU-plats. Syftet är att du skall få erfarenhet av, och reflektera kring, fältobservationer som metod för att beforska fritidshemmets verksamhet. I denna uppgift handlar det om att du skall observera vilket slags lärande som möjliggörs för barnen vid fritidshemmets uteverksamhet. Vidare är syftet att du skall reflektera kring de erfarenheter du samlar på dig under observationsarbetet och sedan väva samman dessa med teoretiska perspektiv på utomhuspedagogik och hållbar utveckling.

Tänk på att detta inte är en VFU-uppgift. Du skall agera som forskare under din observationsstudie och kan inte samtidigt ha ansvar för barngruppen. I schemat finns två fältstudiedagar för uppgiften. I samband med VFU-perioden (det finns blockeringar i schemat för detta men det är även möjligt att använda andra dagar). När andra dagar används måste detta ske i samråd med handledaren.

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet
- redogöra för teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom

Genomförande

Din uppgift är att på din VFU-plats genomföra en fältobservation av en avgränsad situation/aktivitet (observationen bör vara 30-90 minuter lång) i de när- och utemiljöer där fritidshemsverksamhet bedrivs. Du gör detta utifrån perspektivet att du själv i framtiden skall vara pedagog och leda fritidshemsverksamheten. Observationerna skall fokusera följande frågor:

- Vilken/vilket slags när- och utemiljö används av fritidshemmet i den givna situationen? (OBS! att det inte ska vara en beskrivning av fritidshemmets utemiljö i allmänhet) Beskriv den specifika miljö där din observerade aktivitet äger rum.
- Beskriv en händelse/aktivitet.
- Hur agerar eleverna i relation till platsen?
- Hur agerar lärarna i relation till platsen?
- Hur används dessa platser ur ett utomhuspedagogiskt perspektiv?
- Koppla aktiviteterna till fritidshemmets verksamhet och läroplanens mål

Du skall sedan skriva en text där du:

- Redogör för resultatet av dina observationer.
- Vidare skall denna text kompletteras med reflektioner kring de erfarenheter du fått av fältobservationer som forskningsmetod: vilka möjligheter och begränsningar uppfattar du personligen att metoden har?
- Utifrån perspektiven i den här kursen, hur kan utemiljön utnyttjas bättre? Vad kunde gjorts annorlunda?
- Du skall förankra din diskussion och dina reflektioner i kurslitteraturen.
- Finns spår av utomhuspedagogiskt tänkande, planerande på platsen?

Litteratur som *ska* vara refererad: Bryman (2011), Rönnlund (2015), Svedäng (2015). Därutöver ska styrdokument och minst 1 annan referens användas.

Uppgiften ska vara på ungefär 1000-1400 ord exklusive referenser (lämnas in i word-format eller pdf). Uppgiften ska vara inlämnad senast fredagen den 25/10, kl. 17.00. Uppgiften lämnas in anonymt på Lisam. Ange det anonyma ID-nummer som du får på Lisam i textens sidhuvud.

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för omexamination. Omexaminationsdatum är den 29/11 2019 samt den 10/1 2020.

Bedömningskriterier

För att bli Godkänd på uppgiften krävs att:

- Samtliga frågeställningar lyfts fram och problematiseras i texten
- Egna erfarenheter av att arbeta med observationsmetod finns framskrivna och kopplas till forskningsetik
- Den studerande visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad i litteratur enligt instruktionen ovan. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

Utöver vad som krävs för betyget Godkänd skall också följande krav uppfyllas för att erhålla betyget Väl godkänd:

- Ger en integrerad bild av olika perspektiv kopplat till kursens innehåll
- Använder relevanta begrepp för att belysa frågeställningar utifrån såväl ett praktiskt som ett teoretiskt förhållningssätt
- Det finns en tydlig argumentation som är välstrukturerad med självständiga, kritiska resonemang samt med stöd i relevant litteratur.

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Skrivstöd kopplat till SRE4

Vid skrivtillfället kan du som student tillsammans med andra studenter välja att genomföra en kamratbedömning. Kamratbedömningen fokuserar språk, referenser och formalia i den individuella texten; SRE4. Syftet med ett sådant tillfälle är att studenter genom kamratbedömning ska kunna stötta varandra i skrivandet och få någon annans perspektiv på hur man använder och hänvisar referenser. Kamratbedömning i detta fall innebär att varje student granskar en annan students text (student kan med fördel använda sig av arbetsgruppen och där grupperna själva fördelar själva läsningen av texterna inom gruppen) med fokus på språk, referenser och formalia och förbereder konstruktiva kommentarer om detsamma.

Inför kamratbedömningen kan texterna distribueras till övriga gruppen. Detta sker via samarbetsytan på Lisam eller på det sätt som gruppen kommit överens om. När du som student genomför kamratbedömningen fokuserar du på:

- Hur du uppfattar meningarna
- Hur du uppfattar språk
- Hur du uppfattar referenser
- Hur du uppfattar struktur, t.ex. styckesindelning

Du ska också titta på textens referenslista. Kom ihåg att vara konstruktiv i dina kommentarer.

Om-examination

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för om-examination. Om-examinationsdatum är den 29/11 2019 samt den 10/1 2020. Därefter examineras uppgifter nästa gång kursen ges.

Urkund, fusk och plagiat

Det finns hårda regler om plagiering på universitet och även i forskarsamhället, detta är alltså också en forskningsetisk fråga, läs t.ex. Anna-Liisa Närvänen, *När kvalitativa studier blir text*, Studentlitteratur 1999, kapitlet "Etik och det vetenskapliga skrivandet"

Plagiering av andra källor (dvs. att man kopierar andra texter utan att ange referenser, antingen från litteratur eller från andra källor såsom från Internet, andra studenters arbeten, egna tidigare arbeten mm) betraktas som fusk. Ibland – inte minst vad gäller t.ex. hemtentamina – händer det också att man ligger för nära ursprungstexten, vilket kan bli betraktat som plagiat. Det är därför viktigt att omformulera det man läst, det är också på det sätt som man som student visar att man har förstått det som man har läst. Tänk också på att ett individuellt examinationsarbete måste vara en individuell framtagna text, även om ni har arbetat med frågorna i grupp – ni kan inte ge hela eller delar av textavsnitt till varandra.

Läraren har skyldighet att anmäla varje misstänkt fall av plagiering/fusk till disciplinnämnden på universitetet. Om det visar sig att disciplinnämnden anser att plagiering har skett kan man som student bli avstängd från studier under en viss tid. Under den tidsperioden förlorar man också rätten till studielån, tillika blir man avstängd från universitetets datorer.

För att undvika dessa problem måste ni alltså omformulera det ni läser till en självständig text samt tydligt referera till de källor ni har använt. Markera med citattecken och ange korrekta sidhänvisningar när ni skriver av direkta meningar eller delar av meningar ur en ursprungstext.

Av hänsyn till er studenter vill vi att alla möjligheter för lärare att hysa minsta misstanke om fusk och plagiat bör undanröjas. Tolkningen av vad som är fusk och plagiat, är inte självklar. Därför använder vi oss av urkund (en tjänst som utför dokumentjämförelser) när det gäller examination för projektarbetet i denna kurs. Information om urkund: www.orkund.se

Kursutvärdering

Utvärdering av kursen genomförs i form av en elektronisk utvärdering via e-post från centralt håll.

Det är av stor vikt att du som student framför dina åsikter, tankar och funderingar för att vi ska kunna utveckla och förbättra kursen i framtiden.

Obligatorisk litteratur

Andersson, Petra (2009). Naturligt=bra? Funderingar över ett värdeladdat begrepp. I Halldén, Gunilla (Red.) *Naturen som symbol för den goda barndomen*. Stockholm: Carlssons förlag.

Björneloo, Inger (2011, 2.a upplagan). *Hållbar utveckling. Att undervisa utifrån helheter och sammanhang*. Stockholm: Liber.

Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm. Liber.

Elvstrand, H. Lago, L. Simonsson, M. (2019). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur

Grahn, Patrik (2007). *Barnet och naturen*. I Dahlberg, Lars-Owe m.fl. (Red.) *Utomhuspedagogik som kunskapskälla. Närmiljö blir lärmiljö*. Lund: Studentlitteratur.

*Gyberg, Per & Rundgren, Carl-Johan (2013). *Tio skäl att strunta i miljön: om varför det är så svårt att förändra vardagligt beteende*. Linköping: Tema teknik och social förändring, Linköpings universitet. *Boken *Gyberg, Per & Rundgren, Carl-Johan (2013) finns att beställa hos Eva Danielsson, adm på Tema: Skicka ett mail till eva.danielsson@liu.se där du berättar till vilken adress du vill ha boken sänd till. Eva skickar boken och betalningsuppgifter.

Mårtensson, Fredrika, Lisberg Jensen, Ebba, Söderström, Margareta & Öhman, Johan (2011). *Den nyttiga utevistelsen? Forskningsperspektiv på naturkontaktens betydelse för barns hälsa och miljöengagemang*. Rapport 6407. Bromma. Naturvårdsverket.

Pleijel, Håkan (2013). *Ekologi: en introduktion*. Malmö: Gleerup.

Rönnlund, Maria (2015). Skolgården som socialt rum. *Nordic Studies in Education*, 35(3-4), 200-216.

Sandel, Klas & Öhman, Johan (2010). Educational potentials of encounters with nature: reflections from a Swedish outdoor perspective. *Environmental Education Research*, 16:1.

Skolverket. (2018). *Lgr 11. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Skolverket. (www.skolverket.se)

Skolverket. (2014). Allmänna råd med kommentarer. Skolverket. (www.skolverket.se)

Svedäng, Maria (2015). Utomhuspedagogik i fritidshemmet. I Ann S. Pihlgren (Red.). *Fritidshemmet och skolan - det gemensamma uppdraget*. Studentlitteratur.

Övrig litteratur

Brügge, Britta, Glantz, Matz & Sandell, Klas (2011). *Friluftslivets pedagogik. För kunskap, känsla och livskvalitet*. Stockholm: Liber.

Dahlgren, Lars Owe. Sjölander, Sverre. Strid, Jan Paul. Szczepanski, Anders. (2007). (red). Utomhuspedagogik som kunskapskälla – närmiljö blir lärmiljö. Lund: Studentlitteratur.

Fägerstam, Emilia (2012) *Space and Place- Perspectives on outdoor teaching and learning*. Linköpings Universitet. Doktorsavhandling.

Hansson, Petra (2014). *Text, Place and Mobility: Investigations of Outdoor Education, Ecocriticism and Environmental Meaning Making*. Doktorsavhandling. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis (<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A686311&dswid=8265>)

Heinberg, Richard (2011) *The end of growth - adapting to a new economic reality*. New Society Publishers.

Myndigheten för Skolutveckling. (2004). *Hållbar utveckling i praktiken*. (www.skolverket.se)

Persson, Christel & Persson, Torsten (2011, upplaga 1:2) *Hållbar utveckling - människa, miljö, samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Digitala referenser

<http://www.globalamalen.se/>

BILAGA 1

Inför exkursionen 1

Vi kommer att genomföra en exkursion den 27/8 respektive 29/8 till Jursla (se schemat för vilken dag din grupp ska ut!). Syftet med exkursionen är att ni ska få en guidad vandring där vi tillsammans tittar på några vanliga naturtyper, typiska arter och diskutera hur detta kan användas i fritidshemmets verksamhet, detta för att ni ska få stöd att nå kursens mål om artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet. Exkursionen är också en förberedelse inför examinationsmomentet MRE1, där ni gruppvis skall genomföra en aktivitet med det ovan beskrivna fokus för resten av grupperna. Målet är att ni ska få inspiration och tillfälle att börja fundera och diskutera kring hur utemiljön kan användas i pedagogiskt syfte.

Förberedelser

För att upplevelsen ska bli så bra som möjligt krävs det att ni förbereder er inför exkursionen. Vi kommer att vistas ute hela dagen vilket innebär att ni måste ha koll på hur vädret kommer att bli. Uppdatera på SMHI:s väderprognos dagen innan och klä er så att ni klarar en dag utomhus. Är det regn på ingång är stövlar eller vattentäta kängor/vandringsskor bra, liksom regnställ eller vind- och regntät jacka och byxa. Är det sol (som vi hoppas på!) tänk på solskydd och att ha med er extrakläder att ta på er om vädret ändras.

Busstider/resa dit

Busslinje 430 passar ofta bäst från Norrköpings Resecentrum till Jursla, gå av vid hållplats Lillsjövägen. Kolla i Östgötatrafikens tidtabell. Samling vid parkeringen vid hållplatsen 9:00. Ni kan givetvis cykla eller samåka dit också.

Vi samlas kl. 9.00 – kom i tid!

OBS! Eftersom vi har ett program under exkursionen kan vi inte vänta in försenade deltagare, ni får i så fall kontakta lärare/kamrater och försöka hitta oss.

I er packning, som bör vara i en ryggsäck, ha med de kläder ni behöver utifrån vädret. Ni behöver även ha med er vattenflaska och matsäck för hela dagen (lunch och mellanmål) samt anteckningsmaterial.

Vi har även ett förberedande tillfälle inlagt på torsdag v 34, 22/8. Då kommer vi att gå igenom lite teoretiska och praktiska grunder inför exkursionen.

OBS! Samling vid ringen på kartan!



BILAGA 2

Inför exkursion 2 MRE1 Gruppredovisning utomhus om biotoper och artkunskap,
1,5 hp UG



